СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 143. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 21-го ЧЕРВНЯ 1951. No. 143. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 21, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

В СЕНАТІ ПРОДОВЖУЮТЬ ЕКОНОМІЧНУ КОНТРОЛЮ

Вашинґтон, 19 червня. — Сенатська банкова комісія виявила свій спротив проти дальшого завертання назад цін на волове м'ясо й інших продуктів, а за те ухвалила продовжити на вісім місяців контролю федерального уряду над цінами товарів у продажу, над робітничами й заробітними платнями і над кредитом. Завертання цін на різні продукти, головно на харчові, вважають урядові чинники за головний засіб стабілізації цін, а з тим і платень. Тому директор стабілізації , Майкел В. ДіСал, який склав програму і видав наказ на завернення цін назад на м'ясо, висловив своє обурення проти ухвали сенатської комісії. Він каже, що поруч із такою програмою була складена інша, а саме — подешевіння одягу, взуття й багато інших речей щоденного сжитку. На його думку заборона сенатської комісії — завертати далі назад ціни до рівня 26 січня — стане карою для підприємців, що з ним співпрацювали для цієї мети. Палата репрезентантів ухвалила була заборону завертати назад ціни попереднього дня.

Щодо інших контроль, то президент та інші високі урядовці домагались від Конґресу продовження економічної контролі на два роки, починаючи від 30 червня, коли вигасає теперішній закон про контролю цін, платень і комірного. Сенатська комісія ухвалила також улегшити кредити при закупні деяких предметів, а саме авт, домашньої обставини, телевізійних і радієвих апаратів та інших подібних виробів.

Просліджують Затії Комуністів в Оборонній Промисловості

Вашинґтон.—Комісія неамериканських діянь палати репрезентантів почала слідство над розгалуженням комуністичної діяльности в оборонних підприємствах. Покликані на допити перші два свідки виявили нехіть до співпраці комісією. Свідок Герберт Кренсфорд з Ню Йорку, покликуючись на конституційні ґарантії, відмовився відповідати на деякі питання голови комісії і буде притягнений до суду за непослух Конґресові. Другий свідок, Волтер МекМанамон, з Перт Амбою, Н. Дж., зробив те саме і протестував проти називання його „харцизником на замовлення" нібито за те, що обвинувачували хоч потім звільнили на судовому процесі в Шікаґо в справі одного вбивства. Комісія почала насамперед допити про становище промисловости у стейті Мериленд, в околиці міста Балтимор. Крансдорфові пригадали, що він був головою Комуністичної партії в Балтимор в той самий час, коли він був патрольманом для юнії К.І.О. в пристані.

ЖІНКИ ПІКЕТУЮТЬ ДЛЯ ОБОРОНИ МУЖЧИН

Силвер Сіти, Н. М. — Серед 45 жінок запанував радісний настрій, коли вони явилися на суд, покликані за спинення руху на мурованім шляху, щоб недопустити їхніх чоловіків до повороту на працю в шахтах цинку. Жінки пікетували тоді дорогу і не допустили мужчин до роботи. Коли 45 із них явилося в суд, за ними пішло ще 300 жінок, щоб заманіфестувати свою солідарність.

ҐАРІМАН ВИЇХАВ ДО ПАРИЖУ

Вашинґтон. — В. Аверел Гарріман, найближчий дорадник президента в закордонній політиці, виїхав до Парижу вивчати відносини і становище. Там має бути політично-військова й економічна конференція присвячена справі об'єднання Західних країн. Секретар Білого Дому думає, що В. А. Гарріман буде там цілий тиждень.

СТРАЙК ПІЛОТІВ СПИНИВ РУХ В ЛЕТУНСТВІ

Ню Йорк. — Без ніякого попередження 900 пілотів одного з головних летунських підприємств, а саме Юнайтед Ерлайнс, вийшли на страйк, залишаючи в аеродромах нечинними 650 літаків, які мали перевезти 8,000 подорожних на просторі від океану до океану. Припинились також рейси до Гаваїв і тільки літаки, що перевозять вояків через Тихий океан, виконують далі свою службу. Це перший страйк у підприємстві за останні два роки. Дивне в ньому те, що його почини без попередження і в час, коли ще не наладнано на всіх трьох побережжях морського страйку, який припинив рух між Америкою й іншими континентами. Корабельні підприємці надіються, що переговори з моряками закінчаться незабаром. Урядова Краєва Рада Посередництва наказала пілотам повернутися до служби.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДПИСАВ ЗАКОН ПРО ДВОРІЧНУ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ

Вашинґтон. — Серед відповідних церемоній у Білому Домі президент Труман підписав закон про дворічну обов'язкову військову службу для молоді, починаючи від 18½ року життя, а також засади, на підставі яких можна буде в майбутньому ухвалити загальний військовий вишкіл. Закон обов'язуватиме до 1 липня 1955 р. Він містить між ін. постанови для відкладання служби студентам університетів і вищих наукових установ, якщо вони доведуть відповідні кваліфікації. Надіються, що яких 385,000 молоді скористає з цієї постанови. Секретар оборони Дж. К. Маршал привітав підписання закону як історичний крок, який дасть Злученим Державам змогу зустрічати міжнародну небезпеку без страху, зі свідомістю, що військова сила забезпечить Америку також і економічно та збереже мир.

Для підготови загального військового вишколу президент, на підставі щойно підписаного закону, найменував п'ятичленну комісію, в склад якої входять: давніший сенатор Джеймс В. Вадсворт, кол. підсекретар стейту Вилйем Л. Клейтон, голова Технологічного Інституту з Массачусетс д-р Карл Т. Комптон, контрольор армії лейтанант - генерал Реймонд С. Мек Лейн і пенсіонований адмірал Т. К. Кінкейд.

В АМЕРИЦІ

● **Управа міста Ню Йорку** матиме дефіциту 38,000,000 долярів у біжучому році, коли підвищить платню транпортовим робітникам і змінить години праці. Так заявив посадник міста В. Імпелітері.

● **Палата репрезентантів** стримала завертання назад цін, щоб приборкати продуцентів худоби. Ухвала в комісії запала одним голосом більшости 12:11.

● **Страйк у шахтах стратеґічних** матеріялів, що належать Злученим Державам, вибух у Чіле. Уряд твердить, що страйк організовано з доручення Москви.

● **Літ найбільшого балону**, званого „блимп", переведено в Акрон, Огайо, де є підприємство Ґудір, що будує такі балони. Блимпів вживає морська команда для стеження за підводними човнами.

● **У Монтреалі, в Канаді**, закінчили підрахунок людей, що згинули в пожежі старечого і сиротинського дому манастиря св. Кунеґунди, минулого тижня. Згинуло 35 осіб, між ними настоятелька манастиря.

● **Відправили з посади** професора жіночої колеґії Гунтер Каледж у Ню Йорку, д-ра Вилйема Дж. Фордунґа. Йому закидають, що при навчанні статтевої гігієни він підходив до предмету „з сензаційного і нездорового погляду".

АМЕРИКАНСЬКІ ТАНКИ здобули і забезпечили на центральному секторі фронту в Кореї важливий гірський просмик, що його вояки дотепно назвали „ґаражом танків".

ПРОВАЛИЛИСЯ АНГЛО-ІРАНСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ НАФТИ

ІРАНСЬКИЙ УРЯД ВІДКИНУВ АНГЛІЙСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ ТА НАКАЗАВ НЕГАЙНЕ ПЕРЕБРАННЯ НАФТОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТИ

Тегеран, Іран, 20. червня. — Іранський уряд відкинув вчора англійські пропозиції для полагодження англо-іранського нафтового конфлікту, перериваючи дальші переговори та наказуючи негайно перебрати рефінерію нафти в Абадан і здержати дальший експорт нафти, хиба, що вона буде згори і на місці заплачена іранському урядові. Британська делеґація, — очолювана Базилем Р. Джексоном, пропонувала компромісове полагодження справи, погоджуючись вплатити $28,000,000 долярів згори, на рахунок евентуального порозуміння в дальших розмовах та крім того виплачувати 8,400,000 долярів місячно. Іранський уряд відкинув цю пропозицію, обстоюючи своє домагання виплати йому 75% чистого приходу Англо-Іранської Нафтової Компанії, починаючи від 20-го березня, коли ухвалено націоналізаційний закон. Вважаючи, що Британія відкинула цю іранську пропозицію, яку видвигнено як передумову переговорів, іранський уряд перервав дальші розмови, видаючи рівночасно доручення щодо здійснення націоналізаційного закону. Сьогодні іранський премієр мав би в цій справі вимагати заяви довір'я в парляменті. Британська делеґація очікує дальших інструкцій з Лондону. В дипломатичних колах вважається, що Британія до деякої міри розраховує на можливість провалення уряду теперішнього премієра Моссадеха та на евентуальну „модифікацію" націоналізаційного закону, хоча такі можливості досить сумнівні. Перервання переговорів є великим розчаруванням теж для американців, головно американського амбасадора в Тегерані, який використовував свої впливи, — щоб до таких розмов довести та щоб мирно полагодити конфлікт. Заходи в цьому напрямі продовжуються, але положення оцінюється як „дуже серіозне".

ЗА ВИДВИГНЕННЯ ПОНЕВОЛЕНИХ КРАЇН НА РОЗМОВІ ЧОТИРЬОХ ПОТУГ

Вашинґтон. — Втікачі з сьоми поневолених Совєтами країн звернулися до департаменту стейту з проханням, щоб справу їхніх країн поставити на деннім порядку конференції Чотирьох Потуг, яка мала б зібратися у Вашинґтоні. Звернення підписали втікачі з Чехословаччини, Естонії, Литви, Угорщини, Польщі й Югославії. В ньому поставлено домагання забрати совєтські війська і відновити громадянські вольності.

ЧЕСЬКІ КОМУНІСТИ ЗАПОВІДАЮТЬ СУД НАД АМЕРИКАНСЬКИМ КОРЕСПОНДЕНТОМ

Прага, 20 червня. — Комуно-чеський уряд повідомив місцеву американську амбасаду, що „в найближчих днях" тут почнеться судова розправа проти заарештованого свого часу кореспондента Асошійтед Пресс, В. Н. Оатіса. Американського амбасадора Бріґґса поінформував про це особисто чеський міністер закордонних справ Сірокий. Оатіс був заарештований два місяці тому і від того часу його держиться в повній ізоляції. З видвигнених проти нього обвинувачень відомо тільки загально, що його судитимуть за „протидержавну діяльність" та за видавання доручень урядникам пресового бюра, щоби вони „збирали і провірювали відповідні інформації".

ДАЛЬШІ ВИСЛІДИ ВИБОРІВ У ФРАНЦІЇ

Париж, 20. червня. — Виявляється, що передані вчора підсумки недільних виборів до французької Національної Асамблеї ще не були повні та що ще й сьогодні залишаються деякі непідраховані або сумнівні голоси. Досі підраховано — приблизно 19,000,000 голосів на всіх понад 24,000,000 відданих та встановлено 593 вибраних депутатів, на всіх 627, що мали бути вибрані. Згідно з дотеперішніми підрахунками поодинокі партії здобули місць в Асамлеї (в дужках подано скільки місць вони мали в попередній Асамблеї, вибраній в 1946 році): соціялісти — 102 (99); республіканці -- 81 (173); радикали — 92 (61). Ці три партії творять коаліційну т. зв. „третю силу", що досі була при владі. „Четверта сила" — незалежних, селян і консервативних здобула досі в цих виборах 99 місць, в порівнянні з 82 місцями в попередніх виборах. Союз Французького Народу ген. де Голя, який в попередніх виборах ще не брав участи, здобув тепер 115 місць, найбільше між поодинчими партіями. Комуністи і їх поплентачі здобули 102 місця, хоча в попередніх виборах мали 181.

ГОРЛІ ПРИПИСУЄ ГРУПІ ГІСА ВИНУ ЗА ДОГОВІР В ЯЛТІ

Вашинґтон. — Заки майор-генерал Патрик Дж. Горлі буде покликаний сенатськими комісіями на свідка в справі звільнення ген. МекАртура зі становища командувача на Далекому Сході, він заявив, що угода, заключена в Ялті в 1945 р. з Совєтами, була „машиново накручена" групою Алджера Гісса в департаменті стейту. Горлі висловив також обурення проти секретаря стейту Діна Ачесона за те, що він сказав, що умова в Ялті врятувала мільйони американців від загибелі, бо на підставі цієї умови Росія оголосила війну Японії. Це твердження назвав Горлі „ковбасою" („балоні").

Адмірал Оскар К. Беджер, складаючи свої свідчення в сенатських комісіях, заявив, що Америка, не подбавши належно озброїти китайську націоналістичну армію в 1948 р., дала можливість комуністам загарбати цілий Китай. В тому часі адм. Беджер, як командувач на Західнім Пацифіку, знав, що ген. штаб доражджував післати націоналістичній армії матеріяли вартістю 16 мільйонів, але з того нічого не вийшло.

УПА В ПОВІДОМЛЕННІ ВСЕ-АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРОТИКОМУНІСТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Вашинґтон, 20 червня. — Українська Повстанська Армія та її боротьба за визволення України є предметом окремої уваги Все-Американської Конференції для поборювання комунізму, як це виходить з її Бюлетеня з 15-го червня. Конференція, як це вже виходить з її назви, поклала собі окреме завдання поборювати комунізм на американському континенті, розкриваючи справжнє його обличчя та його забріханість. У виданнях Конференції рекомендується цілий ряд заходів для мобілізації протикомуністичного фронту в Америці, що його вважається тільки одною ділянкою керовного Кремлем світового большевизму. Тому теж окремо здобувається американських приятелів для поневолених большевизмом народів, які продовжують свою боротьбу за визволення. Під цим оглядом на перше місце ставляється Українську Повстанську Армію. З Конференцією співпрацює Український Конґресовий Комітет через свого голову, проф. Лева Добрянського.

Перший Корабель Із Зерном для Індії

Филаделфія, 19 червня. — Згідно з законом, ухваленим кілька днів тому, щоб позичити Індії $190,000,000 на закуп американського збіжжя для голодних в Індії, в тутешньому порті почали вантажити кораблі Либерті для негайного постачання цього продукту до Індії. На корабель „Джан Честер Кендал" прийшла індійська амбасадорка, пані Пандіт і висловила вдячність Америці за її зрозуміння недолі гіндусів. Вона явилася саме в той мент, коли робітники в причалі почали вантажити збіжжя машиновими приладами.

ЗАПЕКЛІ БОЇ ЗА СТРАТЕГІЧНІ ПОЗИЦІЇ В КОРЕЇ

Токіо, 20. червня. — На корейському фронті, зокрема на його східному секторі в долині на північ від Індже продовжувалися вчора запеклі бої за стратегічні позиції, головно шляхи та гори і горби, що панують над околицею. Деякі з них по кілька разів змінювали власника. Переформовані та скріплені новими резервами червоні війська ставили запеклий спротив аліянтам, що наступали при сильній піддержці артилерії та під прикриттям танків. Ворог в більшості не потрапив вдержати своїх позицій і аліянти знову поступили вперед на деяких ділянках на три милі. — Рівночасно на цілому фронті червоні продовжують розбудову своїх сил і укріплень, що можуть мати на меті однаково оборону перед теперішнім аліянтським наступом, або і творити підготовку до сподіваної „третьої рунди" наступу червоних. Теж впродовж вчорашнього дня ворог виступив більшою силою в повітрю, підлітаючи щораз ближче до фронту. Вчора вже третій з черги день совєтські турбо-літаки типу МІГ виступили переважаючою силою проти боєвих літаків аліянтів. 30 ворожих літаків заатакувало 27 аліянтських в районі Сончон, около 35 миль на південь від ріки Ялу в Північній Кореї біля манджурського кордону. Натрапивши на переважаючу силу вогню та боєву справність аліянтських літаків, ворог перервав битву та втік на свої „протеговані бази" в Манджурії. Чотири ворожі літаки були пошкоджені. За три останні дні аліянтська авіяція збила шість ворожих літаків і 12 пошкодила, не поніснии жадних важких втрат. На самому фронті аліянтська авіяція успішно допомогла в сухопутніх боях, головно розбиваючи ворожі укріплення та атакуючи концентрацію ворожих військ в гористих і лісистих теренах. Крім більших боїв на східному секторі фронту, на інших ділянках приходило головно до інтензивнішої акції сильних патрульних відділів. На центральному фронті аліянтські патрулі підходили на віддаль вже тільки десятьох миль від нової комуністичної бази Кумсонґ. Оживлена акція аліянтських патруль продовжувалася теж на західному секторі, натрапляючи тільки на легкий і припадковий спротив ворожих частин.

70,000 Японців Звільнені Від „Чистки"

Токіо, 20 червня. — На підставі рішення аліянтського командування, японський уряд проголосив закінчення „чистки", вможливлюючи цим знову участь в публічному житті та відкриваючи доступ до урядів приблизно 70,000 японців, які досі були в своєрідній карантанні за їхню передвоєнну або воєнну діяльність. Аліянтське рішення в цій справі було подумане як дальший крок до повнішої внутрішньо-японської автономії перед конференцією в справі мирового договору, підготовка проєкту якого вже є на закінченні. Сама конференція мала б відбутися ще цього року. Загальна кількість охоплених чисткою японців виносила коло 170,000. Після проголошення першої листи звільнених від неї, уряд рівночасно заповів розгляд дальших випадків.

ЧЕРВОНІ КИТАЙЦІ ЗБИРАЮТЬ ВОЄННІ ФОНДИ

Гонґ Конґ, 20 червня. — Комуно-китайська пропаґанда має тепер „повні руки" роботи, бо крім боротьби проти „ворогів народу" і „контрреволюції" та крім агітації за примусовими „добровольцями" на корейську війну, розпочала теж сильну кампанію збірки фондів на фінансування війни. Кампанія триватиме ще шість місяців і за той час комуністичні володарі сподіються награбити зі своїх рабів стільки грошей, щоб вистачило на закуп 1,000 літаків, крім багатьох танків та гармат.

КРАВ КОМУНІСТИЧНІ ГРОШІ НА ДОПОМОГУ НАЦІОНАЛІСТАМ

Гонґ Конґ, 20 червня.—Один китайський урядник місцевого комуністичного щоденника признався в суді, що він вкрав з каси видавництва 5,000 долярів та видав їх на допомогу націоналістичним втікачам з комуністичного Китаю. Суддя засудив його на шість місяців ув'язнення.

БРИТАНІЯ ПОШИРЮЄ І ЗАГОСТРЮЄ ЕМБАРҐО ПРОТИ КИТАЮ

Об'єднані Нації, 20 червня. — Британський уряд проголосив вчора встановлення окремих заходів контролі імпорту і експорту з Британії та всіх її домінiй, включно з Маляями і Гонґ Конґом, бажаючи в той спосіб цілком припинити постачання стратеґічних матеріялів комуністичному Китаєві та Північній Кореї. У формальній ноті до Об'єднаних Націй Британія сама та всі контрольовані нею країни підпорядковуються всеціло рішенню Генеральної Асамблеї в справі ембарґа. Заповіджені контрольні заходи увійдуть в силу в найближчий понеділок, отже в першу річницю комуністичної аґресії в Кореї, що почалася 25-го червня минулого року. В британській ноті подається подробиці заповідженої контролі. Ця нота була відповіддю на окремий запит О. Н., скерований до всіх членів цеї світової організації. Досі, крім Британії, відповіла вже Франція, Швеція та Індія

ЗНОВУ СУДИТИМУТЬ КАТОЛИЦЬКОГО ВЛАДИКУ В МАДЯРЩИНІ

Будапешт, 20. червня. — Вчора тут офіціяльно повідомлено, що в найближчу п'ятницю перед комуно-мадярським судом відповідатиме архиєпископ Йосип Ґрош, наступник кардинала Міндсенті на пості зверхника Католицької Церкви в Мадярщині. Його обвинувачується, що він мав перебрати від кардинала Міндсенті, засудженого на досмертне ув'язнення, не тільки церковну владу в країні, але теж провід революційної групи, що змагає до повалення комуністичного режиму. Архиєпископові закидується, що він „керував змовою проти держави", займався чорною торгівлею, допомагав втікачам з Мадярщини та інші провини, майже дослівно ті самі, які використано на знищення кардинала Міндсенті. Теж архиєпископ Ґрош мав „признатися" до всіх закидуваних йому провин. Разом з архиєпископом судитимуть теж вісімох інших його „спільників".

В СВІТІ

● **Вісімох членів югославської** спортової дружини, всі студенти Білгородського університету, скористали з нагоди свого побуту в Австрії та відмовилися від повороту до „національно-комуністичної держави Тіта, прохаючи азилю в Австрії.

● **Марґарита Труман**, дочка президента Злучених Держав, є тепер на відвідинах в столиці Франції і була вчора гостем на прийнятті у президента Оріола.

● **Папа Пій прийняв** на авдієнції німецького канцлера д-ра Аденауера та обговорював з ним проблеми відносин між Німеччиною і Ватиканом.

● **Британське командування** вже тепер почало підготовляти свої війська до війни в Кореї в зимі.

● **В Лондоні зорганізовано** для британських дипломатів спеціяльні курси з вияснениями про Совєтський Союз і комунізм.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

У ФРАНЦІЇ — БЕЗ ЗМІН

Від кількох тижнів американські газети та журнали багато писали на тему наближаючихся парляментарних виборів у Франції. До Франції було вислано навіть визначних кореспондентів, щоб на місці обзнайомились з виборчою ситуацією і передавали до Америки якнайвірніші інформації про те, з якими кличами та надіями приступають до виборів різні політичні партії, та як те все сприймає французький нарід. Бо визнаватись на тому не легко. До виборів, які відбулись минулої неділі (17 червня) стали 2,000 кандидатів, імена яких видніли на 700 виборчих лістах. Змагались 14 краєвих політичних партій. Вже це одне наявно доводить, як дуже Франція політично несконсолідована. Американські спостерігачі заповіли перед виборами, що Франція терпітиме від „хвороби роз'єднання" теж і по нових виборах, бо ніяка партія не здобуде такої більшости, щоб могла сама рішати. Але потішали Америку тим, що французький нарід хоч з природи індивідуалістичний, але не хаотичний, бо надзвичайно логічний і патріотичний. Тому, коли навіть і в новім парляменті не буде урядової більшости, справа оборони країни, як вона передбачена Атлантійським Пактом, на тому не потерпить, а це найголовніше, як думати про американсько-французькі відносини, чи взагалі про справу оборони демократій перед совєтською аґресією. Тепер, коли вибори вже минули і знаємо їх вислід, можна ствердити, що американькі журналісти писали правду.

В минулому французькому парляменті рішала, хоча з тяжкою бідою, т. зв. „Третя сила", себто демократична комбінація, складена з католиків, соціялістів та радикалів. Новий виборчий закон, звернений проти крайніх лівих і правих, мав ослабити комуністів і прихильників ген. де Голя і допомогти цій „третій силі", себто „центрові", здобути парляментарну більшість. Так не сталося. Правда, комуністи, які мали в попереднім парляменті 183 голосів, матимуть тепер тільки 102 місць, але зате до сили і значення прийшли де-ґолісти, які раніш не відогравали ніякої ролі. Але й ген. де Ґоль не дістав стільки місць у парляменті, як надіявся, отже й він не має більшости. Все ж таки його 115 місць в парляменті зможе кожного часу хилити перемогу в один чи другий бік. Сам де Ґоль не кандидував. Його аспірації мають бути інші, вони сягають уряду президента держави, на що одначе треба б ще підождати. Для де-ґолістів це була тільки проба, чи де Ґоль, який довший час не брав участи в політичному житті, зможе ще раз виринути на публичній арені. Виявилося, що так. Це знову не без загальнішого міжнародного значення. Як відомо, де Ґоль не ставиться добре до Англії, приписуючи їй вину за незгоду серед країн західньої Европи. Де Ґоль має ворогів в Америці, але не так через своє „вождівство", як тому, що вживає демагогії, коли говорить про „американський економічний імперіялізм". Щоправда, сам де Ґоль не бере таких проти-американських виступів серйозно, зараховуючи їх радше до „виборчої агітації". Взагалі французькі протиамериканські виступи, поминаючи комуністичну агітацію, становлять властиво тугу за давньою повною незалежністю Франції, політичною і економічною, як теж і за давним її першим місцем у міжнародній політиці, яке забрала їй Америка.

Так отже французькі вибори не внесли великих змін. Центр надалі буде в проводі, але це буде слаба парляментарна коаліція. В іншій країні це було б нещастям, але Франція до такого звикла та вміє і за таких обставин давати собі раду.

ЗЛОЧИННА ПАРТІЯ

Комуністична партія в Америці формально ще не поставлена поза законом, але з цим є рівнозначний останній вирок Верховного Суду в справі 11 комуністичних лідерів. У вироці того суду діяльність комуністів називається „злочинною змовою вчити і проповідувати повалення уряду Злучених Держав силою і насильством", відрізняючи ту партію цілком виразно від всіх інших партій в країні та фактично, хоча ще не формально ставлячи її поза законом. Рівночасно, Верховний Суд потвердив ту частину Акту Смита, яка вважає злочином бути членом або належати до будь-якої організації, яка проповідує повалення уряду силою.

Звичайно, великій частині американського загалу не треба було аж вироку Верховного Суду, щоб усвідомити собі всю злочинність комуністів в Америці. Верховний Суд, як і кожний суд, виносить свій вирок тільки на підставі провірених і доказаних фактів та на підставі внесеного відклику від рішення нижчої інстанції. В цім випадку суд розглянув тільки частину наявних фактів, висвітлюючи інші, не менш злочинні. При цій нагоді виявлено недвозначно, що комуністична партія ані організаційно ані політично не є американською, тільки чужою, конкретно совєтсько-російською аґентурою. Вона прийняла політичну програму російської комуністичної партії і кожночасно достосовується до визначуваної Кремлем „партійної лінії". Крім того, вона стоїть під безпосереднім наглядом Кремля і в своїй роботі виконує його доручення, що цілком певно не є в інтересі Америки, тільки чужої і цілком ворожої країни.

Комуністична п'ята колона в Америці вже має на своєму сумлінню довгу листу злочинів проти Америки та американського народу, від шпигунства в користь Москви починаючи, а на страйках та загальній підривній роботі кінчаючи. Всі виявлені досі шпигуни, включно з тими, що передали Совєтам таємниці атомової зброї, рекрутувалися з-поміж комуністичної п'ятої колони. А скільки їх є ще невиявлених? Комуністична п'ята колона в цій країні свого часу мала теж сміливість явно заявити, що на випадок війни між Злученими Державами і Совєтським Союзом вона стоятиме по боці ворога. Хай би хтонебудь позволив собі на таку заяву в совєтській „народній демократії", яку ця комуно-московська аґентура намагається встановити теж в цій країні!

Фактичне, хоча й неформальне, поставлення поза законом комуністичної партії в Америці накладає відповідні обов'язки на всіх громадян. Українці, що мають з тими злочинцями ще окремі порахунки теж за поневолення України та масове народовбивство, поповнюване їхніми співпартійниками над українським народом, повинні і тут стати в авангарді боротьби проти тих злочинців, так, як їхні брати в Україні стоять в першій лінії боротьби проти Кремля. Окрему резолюцію в справі боротьби проти п'яти-колонної внутрішньої комуністичної загрози ухвалила свого часу Пан-Американська Українська Конференція. Подібні резолюції ухвалював кожночасно теж Конґрес американських українців, себто ухвалювали ті всі організації, що з ним співпрацюють. Деяким з цих організацій боротьба проти комунізму править за головну ціль. Проте, ще досі не встановлено нами якогось окремого пляну, ані не поведено ще жадної окремої акції.

Українська проти-комуністична акція на американському терені концентрується в головній мірі на виступах проти Совєтського Союзу та комуністичних безправств в Україні. Це цілком правильно. Але при цьому не можна забувати теж і про комуністичну загрозу в самій Америці, тим більше, що в місцевій п'ятій колоні можуть знайтися теж і збаламучені наші земляки. Тому було б цілком правильно, якщо б місцеві українські громади, крім всіляких інших акцій, об'єднано організували проти-комуністичні тижні чи місяці, що були б скеровані проти місцевих пятих колон, а рівночасно висвітлювали ще й злочини комуністів в Україні. Така загальна акція могла б початися або завершитись великою проти-комуністичною маніфестацією в Ню Йорку. Відповідну ініціятиву в цій справі повинен перебрати Український Конґресовий Комітет. Це тим більше, що між нами є тепер чимала кількість справжніх знавців комуністичних злочинів, які по своїй суті скрізь однакові. Такою акцією можна б віддати велику прислугу поневоленій большевиками Україні і загроженій ними Америці.

Пишний фасад на злочинній дійсності

ДО ДЕКАДИ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА В МОСКВІ

За большевицькими повідомленнями з Москви, там почалася 15-го червня декада українського мистецтва і літератури, яка триватиме до 25-го червня. Підчас цієї декади в Москві виступатимуть чотири українських та один російський театри з України. Київський театр опери і балету ім. Шевченка ставитиме „Запорожець за Дунаєм" Гулака-Артемовського, „Царську наречену" Римського - Корсакова, нову оперу Данькевича „Богдан Хмельницький" та новий балет Свічникова „Маруся Богуславка". Серед інших виконавців виступатимуть М. Литвиненко - Вольгемут, І. Паторжинський, З. Гайдай, М. Гришко, Б. Гмиря, Є. Чавдар, Л. Руденко.

Театр ім. Франка демонструє в приміщенні Малого театру п'єси О. Корнійчука „Макар Діброва" та „Калиновий гай", а також „Назар Стодоля" Шевченка і „На межі ночі і дня" А. Якобсона. Серед виконавців є М. Ужвій, А. Бучма, Ю. Шумський, Д. Милютенко, В. Добровольський.

Харківський театр ім. Шевченка ставитиме „Єгор Буличев та інші" М. Горького, „Ярослав Мудрий" І. Кочерги, „Дай серцю волю, заведе в неволю" М. Кропивницького, — за участю М. Крушельницького, І. Мар'яненка, А. Чистякової та ін.

Львівський театр ім. М. Заньковецької ставить інсценізацію повісти І. Франка „Борислав сміється", Поки сонце зійде, роса очі виїсть" М. Кропивницького, „Вій, вітрець" Я. Райніса та „Весняний потік" З. Прокопенка, — за участю Б. Романицького, В. Любарта, В. Яременка та інших.

Виступає в Москві також російський тиатр ім. Л. Українки (з Києва), який поруч із п'єсою Островського „На всякого мудреця доволі простоти", та Л. Толстого „Живий труп", ставить українську п'єсу В. Собка „Життя починається наново" та нову російську п'єсу О. Сурова „Світанок над Москвою".

В залях Третяківської ґалерії буди виставлена понад тисяча творів українських художників, а у виставовім павільйоні — біля 2,500 праць восьми сот майстрів народного мистецтва (вишивки, рушники, плахти, портретні гобеліни, мережива і тканини, як також різьби на дереві закарпатських майстрів, майоліка, кераміка, фарфор і хрусталь).

Музичну ділянку представляють Державна симфонічна оркестра, академічна капеля „Думка", львівська капеля „Трембіта", ансамбль танцю УРСР, капеля бандуристів УРСР, Закарпатський народний хор та шахтарський ансамбль пісні й танцю. На декаду до Москви приїжджає також 80 українських поетів і письменників, а видавництва випустили до декади понад 200 книг українських клясиків і сучасних письменників. Всього в декаді візьме участь понад 2,000 акторів, музик, художників і письменників.

Українські культурно - мистецькі декади в Москві влаштовуються не вперше. Але цьогорічна декада своїми розмірами, кількістю учасників і програмою мабуть перевищує всі попередні. Це, звісно не значить, що українська культура під московською окупацією дістала після останньої війни якісь нові можливості і полегшення для свого росту. Навпаки! З досвіду знаємо: якщо Москва робить велику параду і хвалиться, що під її рукою розцвітає життя і творчість України — значить вона хоче замаскувати або попередні свої антиукраїнські злочини, або ті, що їх щойно тільки плянує. Перша українська мистецька декада в Москві була влаштована 1933 р. в період виморювання голодом мільйонів українського селянства та масового поліційного винищення діячів української культури й мистецтва. На мільйонових могилах жертв московського терору лунало московське брехливе гасло квітучої України та „Запорожець за Дунаєм" у Москві. На руїнах знищеного енкаведистами „Березоля", яким Україна увійшла була в передові лави світової театральної культури, залунала „Наталка Полтавка" в Москві, як вона лунала там і за царів. Україну нищено — хай живе Малоросія! Курбаса і Куліша знищено — хай живе сталінський піснопівець і малорос Корнійчук!

Найяскравіший зразок ґанґстерського методу — „пишний фасад на злочинній дійсності" являли собою велетенські святкові паради і галас навколо „сталінської найдемократичнішої конституції" 1937-го року, які означали ні що інше, як маскування підготовки „єжовщини" — цієї найжахливішої масової державної масакри, що її колинебудь бачив світ. Підсовєтські народи довго пам'ятатимуть, як Сталін „подарував" їм загальне право таємного голосування на виборах, взявши за нього натурою народну кров і свободу. Немає сумніву, що й теперішня „українська" чи то пак малоросійська декада в Москві має за мету заглушити вопіющі факти московського терору на Україні, зокрема і на західних її землях, звідки на декаду привезли чимало людей.

Коли б ми кинули оком на новіше українське мистецтво й літературу під московсько-большевицьким чоботом, то переконалися б, що воно за останні несповна двадцять років, що минули від часу першої декади і розгрому українського культурного відродження, катастрофічно провінціялізується і занепадає. Не дало воно нового Косинки, Куліша, Зерова, Хвильового, Влизька, Курбаса, чи нового Тичини, Бажана, Яновського, Довженка (в їх досталінському періоді). Кілька тих старших імен, залишених живими на показ наївним людям, жахливо деґрадували у своїй творчості до шабльонних аґіток. Всі найневинніші нотки живого мистецтва в українській повоєнній підсовєтській творчості засудила і розгромила большевицько-московська орда, як контрреволюції. В театрі всі нові п'єси побудовані на так званій „сталінській розв'язці" (всі драматичні колізії роз'язує поява в п'єсі імени Сталіна, deus ex machina совєтської драми). Театри везуть у Москву здебільша московські ж п'єси або п'єси старого репертуару, що й за царів був дозволений у Москві та Петербурзі, як нешкідлива малоросійська етнографія. На сім російських п'єс і опер, що їх показуватимуть наші мистецькі невольники-кріпаки в Москві, немає ані однієї західно-европейської! Не видно більше ні в поезії, ні в театрі, ні в кіно нових молодих українських талантів, що хоч-би трохи нагадували своєю силою і яскравістю мистецьку високообдаровану і високонадхненну новаторську молодь років революції чи короткого періоду „розстріляного відродження".

Навіть у жахливо-бідних обставинах б е зпритульно-еміґраційних мандрів українська мистецька душа спромоглася без жадної матеріяльної бази і всупереч провокаціям большевицької аґентури дати більше. Поезії і проза Т. Осьмачки, Маланюка, Багряного, В. Домонтовича, У. Самчука, В. Барки, Д. Гуменної, С. Гординського, критичні праці Ю. Шереха та творчість інших більших і менших еміґраційних письменників, в тому й наймолодших (Лиман, Полтава, Авдієвська та ін.) своєю мистецькою вартістю перевищують всю ту сотню книг, що їх надрукувало для показу в Москві державне видавництво. Навіть у галузі театру, розквіт якого неможливий без мінімальної матеріяльної бази, молоді яскраві таланти і постави Студії Й. Гірняка та „Народний Малахій" В. Блавацького більше рухають уперед українське мистецтво, ніж „сталінські театри" на Україні з їх величезними бюджетами і сценами, про які не може і мріяти наш театр на вигнанні. Немає сьогодні в УРСР і таких досягнень у скульптурі, які мають на еміґрації Архипенко та інші наші видатні митці.

Свободи не замінять у мистецтві жадні матеріяльні багатства та стотисячні сталінські премії. Так українське покріпачене, стократ тероризоване і вихолощене мистецтво під Совєтами тягнуть сьогодні в Москву співати подяку своєму катові, щоб, мовляв Хвильовий, „продемонструвати світові ображених руським царатом малп" і українську провінційно - малоросійську ганьбу.

Повторюємо: ця фасада демонструється недарма. Дарма там нічого не роблять. За цією фасадою стоять не тільки найсвіжіші факти винародовлення західно-українських земель, не тільки нове калічення східно-українського села укрупненням колгоспів, не тільки погроми за „ухили" в культурі останніх років. За нею криються нові пляни, скеровані проти України та її народу.

Для закордону, який дедалі більше звертає увагу на московську тероризацію України, та на український їй спротив, ця декада мала б бути наочним запереченням та свідоцтвом протилежного. Але сьогодні вже не ті часи, що були 1933-го року! Сьогодні і за н а й б ундючнішими фасадами московських імпрез світ бачить пекло московсько-большевицького колоніялізму і терроризму.

ПЕРШЕТРАВНЕВЕ

Перший травень, „свято міжнародної робітничої кляси", в УССР відзначено в цьому році ще гучніше, як минулих років. Приготування розпочалися за кілька тижнів перед травнем, — до дня демонстрації міста й навіть села посовєтськи удекорували, в колгоспах та фабриках попроводили перегони праці „на честь свята", навіть виділили певну кількість товарів першого вжитку та влаштували передтравневі базари.

У Києві 1-го травня відбулася демонстрація, в якій брало участь „близько 400 тис. киян" та парада місцевого військового ґарнізону під командою А. Гречка. За московським зразком, досі в Києві не практикованим, над Хрещатиком завішено аеростата, по шнурку до якого в час, як „демонстранти" вигукували „ура Сталіну" та як гармати віддавали салют, піднесено величезний „червоний стяг з зображенням Леніна і Сталіна". Цей стяг залишився над Хрещатиком на цілий вечір та був освічений сильними прожекторами... В поході несли портрети комуністичних вожаків — Сталіна, членів політбюра, а далі Мао Тсе, Берута, Циранкєвіча, Запотоцького, Толіяті, Піка і і. Київські піонери отримали втіху пускати білих голубів, що мали символізувати сталінський мир.

І взагалі, свято було подумане так, щоб воно заступило киянам і давній Йордан, і Великдень. Максим Рильський на цю нагоду придумав таку „першотравневу з д р а в и ц ю" (на мотив „Нова радість стала"): „Сталінові слава — райдуга яскрава, понад світом засіяла золота заграва".

М. Міллер.

ОЗБРОЄННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА КНЯЗІВСЬКИХ ЧАСІВ

3)

За останню форму масової зброї української війська правили булави. Булава бойова являла собою залізну кулю, часто ґранчасту, завбільшки з яблуко, зі скрізною діркою, якою вона насаджувалася на дерев'яний держак коло 50-60 см. завдовжки. Завдяки простоті та приступності свого виготовлення, булави мали масове розповсюдження в князівському війську. Бачимо їх на мініятюрах, що виображають руське військо в бою з візантійцями (Хроніка Скилиці Куропалата), значну кількість знаємо з археологічних розкопів. Очевидно булава походить з первісної зброї дерев'яного дрючка з кулею на кінці, вирізаною з кореня. Ці так так звані киї, уживалися пастухами до останнього часу. В дальшому булава, яко примітивна зброя, у війську витискається шаблями і в козацькі часи уживається більш як ознака старшинської влади.

Бойові сокири та келепи менш відомі, але згадки за їх єсть і в літопису. Тому треба думати, що ця зброя не мала масового ужитку та розповсюдження, як списи та шаблі, але зустрічалася в окремих багатоозброєних вояків. Сокирки були невеличкі з видовженим вузьким лезом та на довгому держаку, пристосовані для кінного бою, наподоблювання яких маємо в гуцульських топірцях. В Слові о полку Ігоревім зустрічаємо вираз: „Стрікуси вонзи". Коментатори тлумачать слово стрікус як старонімецьке стрейтакс — бойова сокира. Келеп, від слов'янського пня кьлепати, нагадує топірець але передній бойовий кінець його має форму дзьоба, а задній — молотка. Келепи уживалися ще й в зброї запорізьких козаків і зустрічалися аж донині в карпатських ґуцулів, поруч з топірцями.

Стрілецька зброя. Загальною та єдиною стрілецькою зброєю був лук із стрілами. Праща з камінням до метання, характерна для піхоти та не придатна для кінноти, на Україні ужитку не мала. Так саме й сагайдаки - луки прироблені до цівки з ринвою для стріли, механічним натягненням та спуском стріли, також надавалися більше для тяжкоозброєної піхоти і в українському кінному війську майже не вживалися. Луки робилися великі, довжиною понад 1 мтр., дерев'яні, часто прикрашені орнаментованими кістяними або металевими платівками. На місці колишньої Тмутороканї нещодавно було знайдено кістяну платівку - налуччя, з вирізаним на ній тризубом кн. Мстислава Володимировича. Тетива до луку робилася з волової кишки. Стріли складалися з деревяного держачка з залізною плаcкою концівкою. На зворотному кінці держачка, замість стабілізатора, приároблялися пера, здебільш орлячі. Держаки часто були пафарбовані червоною фарбою. Вістря до стріл робилися з гартованого заліза. Стріли приміщалися в шкіряних колчанах або тулах. Колчани мали форму перекинутого стятого конуса, згори зачинялися покришкою. Слово каже: „Луки у них напряжені, тули отворені". З появою вогнепальної зброї, лук із стрілами витискується самопалами, тоді мушкетами. Причому на Україні, під впливом заходу, цей процес відбувається досить рано, до половини 17 ст. Тоді як напр. в Донському козачому війську лук із стрілами частково тримався ще й в часи воєн початку 19 ст. Лук і стріли, яко ремінісценція, зберегаються і досі в дитячих іграшках та в пам'яті народній в казках, піснях, загадках, також і в мові. Досі кажемо „стрілець", стріляти", тоді як стріл давно вже немає і треба було б казати „куляти". Так само кажемо „влучити", „злучати" від пня лук.

Як бачимо з епітетів, що прикладаються до зброї в Літопису та Слові, мечі та вістря до списів були харалужні тобто сталеві, шаблі та стріли-калені, тобто, з гартованого заліза. Навершки булав — з простого заліза. Шоломи-золочені латинські, сулиці лядські, тобто західного походження або типу.

Прекрасний опис українського війська пізньокнязівського часу, в його повнім озброєнні, наводить Літопис за 1252 р., описуючи військо Данила Романовича. „Присла король Угорський к Данилу, прося його на поміч, був бо мав рать на бій з Німці... Данило же прийде к ньому, ісполчи всі людіє своя. Німці же дивящеся оружью татарському. Були бо коні в личинах і в коярех кожанних, а людіє во ярицех, і було полків його світлість велика от оружія блистающася. Сам же Данило їхав подлі, короля по обичаю руському. Був бо конь під ним дивленню подібний і сідло от злата жжена і стріли і шабля златом украшена, іншими хитростями якоже дивиться. Кожух же оловира грецького і кружева золотими плоскими ошиті і сапоги зеленого хза, шиті золотом. Німцям же зрящим много дивящимся. Рече йому король: „Не взя бих тисячи сребра, за то єже єси прийшов обичаєм руським отцев своїх". (Личини — шкіряні покрівлі на кінських головах. Кояри — шкіряні нагрудники на конях. Ярици — броні з грубої тканини гаптовані на бавовні. Оловир — грецька парча. Хза-сапьян).

Зброя та військове приладдя українського війська князівських часів були якнайкраще пристосовані до основних завдань того війська. Озброєння за своїм походженням давньослов'янське, західне і східне, перероблене й перетворене в місцевих умовах та вимогах, чому набувало своїх власних рис і, в цілому творило ту своєрідність, яка значно відрізняла українське озброєння від озброєння сусідніх народів.

Історія української зброї князівських часів знаходить великі й численні джерела до свого вивчення в старій українській літературі, в фолькльорі, в свідоцтвах чужинських письменників того часу — грецьких, німецьких, арабських, польських, також в виображеннях на мініятурах, іконах, фресках. А ще більш реальні матеріяли в археологічних розкопах та знахідках. Матеріяли ті не тільки не вивчено, але ще й не зібрано. І до цього потрібна велика колективна праця археологів, істориків, фольклористів та науковців інших профілів, що досліджують історію України та її культури. Якщо історія українського війська ще не досить розроблена, то до історії його озброєння так наші дослідники, як і чужинські, можна сказати ще й не бралися. Тому думаємо, що це завдання надалі стоїть у першій черзі перед українською історією матеріяльної культури.

(Кінець.)

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то пам'ятайте, що Вам не можливо обійтись без забезпечення, а найкраще і найпевніше забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

„ДЕНЬ ДОМІНІЇ" ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ

1-го липня ц. р. Канада матиме 84 роки, тобто стільки, скільки мають деякі її мешканці. Тим не менше на північно-атлантійський стандарт Канада є вже зовсім зрілою державою.

Насправді вона існує багато довше, але не як повноправна домінія на просторі між Атлянтиком та Пацифіком. Французи поселилися тут поверх 400 років тому, а британці розпочали серйозну колонізацію у 18 столітті. Однак до 1-го липня 1867 р., коли то заключено канадійську конференцію, простір відомий сьогодні під назвою Канада являв собою низку окремих провінцій і територій, політично пов'язаних тільки звичайною льояльністю супроти короля Великої Британії.

Подібно як американці, що святкують 4-го липня день проголошення своєї незалежности, канадійці обрали день 1-го липня для відзначення роковин канадійської конфедерації (цього року Канада святкуватиме ці роковини 2-го липня, бо 1 липня випадає в неділю).

Це трохи дивно, але канадійці схильні з більшою радістю святкувати „День Вікторії" (24-го травня), як роковини постання своєї власної країни. Напр., 24-го травня в Канаді запалюють штучні вогні, але цього не практикують 1-го липня. (Американці влаштовують ілюмінацію тільки 4-го липня, тобто в день незалежности Америки). Чужосторонні обсерватори вважають, що цей канадійський звичай є дещо дивний, однак ми можемо його в значній мірі вияснити.

По-перше, т. зв. День Вікторії є значно старшим святом, як День Домінії і його святковано в цій країні більш як 100 років. 24 травня вважається тут передвісником літа й закінчення довготривалої зими.

Того дня мешканці Канади вибираються вперше ловити рибу та купатись в озерах і річках, а по домах без уваги на те, чи вже тепло, чи зимно, здіймають віконниці і закладають сітки. На фармах малі хлопці вперше починають ходити босоніж. Цього ж дня вже можна, на думку загалу канадійців, вдягатися в літню одежу. Взагалі ж канадійці, а зокрема їхня молодша генерація, святкують 24 травня більше з привички, автоматично, не призадумуючись над тим, що означає це свято, яке є власне днем народин королеви Вікторії.

Очевидно канадійці є дещо недбайливими у відношенні до Дня Домінії: того дня вони не йдуть до праці, але як цілість не усвідомляють собі глибше тієї події, яку святкують.

Причиною цього є те, що канадійці схильні вважати незалежність і державність за щось самозрозуміле. Бо Канада постала без більших труднощів і напруги сил її мешканців, а не так, як більшість її світових сусідів, не так, як наприклад ЗДА, що пережили революцію та криваву громадянську війну, заки стали суцільною нацією. Якщо не брати до уваги короткотривалих ребелій у французько-мовній та англо-мовній частинах Канади 1837 р., то похід Канади до державности був головно конституційним процесом.

Безпосереднім наслідком тих ребелій (повстання Папіно та Мекензі) була поважна застанова над справою об'єднання провінцій. Брак комунікації між різними частинами Британської Північної Америки не мав великого впливу на це, хоча будова залізничих шляхів (половина 19-го стол.) та американська громадянська війна, що викликала почуття націоналізму в ЗДА, до деякої міри скріпили рух за об'єднання провінцій. Однак, чинником, який приспішив завершення тієї справи, була насправді криза урядів Горішньої та Долішньої Канади.

У 1864 р. провідні люди цих двох провінцій знайшлися в такій ситуації, що не могли успішно управляти двома окремими адміністративно-політичними цілостями. Тому вони започаткували низку дискусій з представниками надморських провінцій — Нової Шотляндії, Ню Брунсвіку та Острова Принца Едварда. Того самого року відбулася в місті Квебек славнозвісна Квебецька Конференція, учасників якої названо в історії Канади „батьками конфедерації".

Делеґати поодиноких провінцій узгіднили на цій конференції умови об'єднання та роз'їхалися до своїх провінцій, щоб предложити цілий плян провінційним парляментам. Довший час ведено переговори з Ню Фаундлендом та представниками Острова Принца Едварда, які не погодилися на запропонований плян. Тим не менше у 1866 р. делеґати Горішньої й Долішньої Канади, Ню Брунсвіку та Нової Шотляндії вибралися до Лондону, щоб там обміркувати з британським урядом всі подробиці канадійського об'єднання. Після численних і довгих нарад британський уряд погодився на пропозиції, а британський порлямент схвалив умови об'єднання, складені підчас Квебецької Конференції.

Формальний акт об'єднання Канади, відомий під назвою Акту Британської Північної Америки, схвалено в британському парляменті 1867 р. Він увійшов у силу 1-го липня того ж року. Ось чому цю дату обрано на святкування Дня Домінії.

Акт Брит. Півн. Америки встановив нові провінції — Онтаріо (Горішня Канада) і Квебек (Долішня Канада) — та об'єднав їх з Ню Брунсвіком і Новою Шотляндією, залишаючи можливості і для інших провінцій приєднатись до конференції, якщо вони тільки будуть готові. Першим прем'єром канадійської конфедерації був Джон А. МекДональд, лідер Консервативної Партії, який помер в червні 60 років тому.

У 1870 р. до конфедерації прийнято провінцію Манітобу, а в черговому році її слідом пішла Британська Колюмбія, яка отримала запевнення, що канадійську залізницю буде проведено від східнього побережжя Канади аж до берегів Тихого Океану. У 1873 р. парлямент Острова Принца Едварда вирішив приєднатись до конфедерації. У 1905 р. зформовано нові степові провінції — Саскачеван та Альберту.

У 1931 р. британський парлямент схвалив Вестмінстерський Статут, потверджуючи конституцію Канади, як країни з незалежним самоврядуванням. Тим актом визнано всі домінії Британського Коммонвелту суверенними державами, об'єднаними тільки льояльністю супроти спільного короля. Так отже великий державницький процес, що почався в Квебеку 1866 р., закінчено в березні 1949 р., коли Ню Фаундленд став провінцією Канади. В той спосіб завершено об'єднання Канади „від океану до океану" так, як це уявляли собі „батьки конфедерації".

Яка Доля Зустріла Наших Владик?

Католицьке Українське Пресове Бюро в Канаді подає лісту мучеників-Владик за вірність Христовій Церкві і любов до свого народу:

1. Митрополит Андрей Шептицький, Архієпископ львівський, помер у Львові 1 листопада 1944 р. по приході большевиків.

2. Преосв. Григорій Хомишин, станиславівський єпископ, помер у концентраційному табору 17 січня 1948 р.

3. Преосв. Иосафат Коциловський, перемиський єпископ, довший час карався по польських тюрмах, зокрема у Ряшеві, помер недалеко Києва 21 вересня 1947 р.

4. Преосв. Теодор Ромжа, мукачівський єпископ, помер 27 жовтня 1947, отруєний у лікарні після свого покалічення по зударі з большевицьким танком.

5. Преосв. Григорій Лакота, єпископ-помічник і Ген. Вікарій Кир Иосафата, був ув'язнений у Перемишлі, відтак засуджений на тяжкі роботи в концтаборах, помер там у 1950 році.

6. Митрополит Иосиф Сліпий, львівський архієпископ, перебував на тяжких примусових роботах у Воркуті (північно-уральські гори) недалеко Карського озера. Наспіла непотверджена вістка, що він помер мин. року.

7. Преосв. Никита Будка, перший наш єпископ у Канаді і Ген. Вікарій Кир Иосифа, по непотвердженим вісткам помер у в'язниці.

8. Преосв. Іван Шімрак, крижевацький єпископ 30 тисяч українців католиків у Югославії і 10 тисяч хорватів, згинув мученичою смертю в тюрмі 9 серпня 1946 р.

9. Преосв. Іван Лятишевський, єпископ-помічник і Ген. Вікарій Кир Григорія, тепер перебуває на далекім Сибіру на тяжкій примусовій роботі.

10. Преосв. Микола Чарнецький, Апостольський Візитатор Українців Католиків на Волині, Холмщині і Підляшші, пізніший Екзарх тих околиць, перебуває серед жахливих обставин у тюрмі в північно-уральських горах.

11. Преосв. Павло Гойдич, пряшівський єпископ, засуджений судом у Братиславі на досмертну в'язницю.

12. Преосв. Василь Гопко, єпископ-помічник Кир Павла перебуває тепер у тюрмі.

13. Монс. Петро Вергун, Апостольський Візитатор для Українців Католиків у Німеччині, перебуває мабуть в одним з большевицьких концентраційних таборів.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

ДЕНЬ РАДІО

Як відомо, кілька років тому комуністична партія подала до вірування „всім громадянам СССР", що 7-го травня 1895 р. „талановитий російський вчений Олександер Степанович Попов уперше в світі продемонстрував в и найдений ним радіоапарат". З цього і встановлено на 7-го травня т. зв. „день радіо". В рамцях цьогорічного відзначення цього дня відбулися зібрання з читанням лекцій про вищість „вітчизняної науки над наукою розтлінного буржуазного заходу", пороблено підрахунки, на скільки то відсотків виконано плян радіофікації. Підраховано, що в Україні кількість радіовузлів проти довоєнного рівня збільшилася на 228%, а кількість радіоточок — на 163%. Видано постанову, що більше уваги треба приділювати монтуванню голосників в селах.

(У. Думка)

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками дванадцяти мільйонового Союзового майна!

Голоси Читачів

УКРАЇНСЬКЕ СТАНОВИЩЕ ДО ПОЛЬСЬКИХ АПЕТИТІВ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ

Редакційна стаття „Свободи" з дня 6 червня ц. р. (ч. 130) п. н. „Баламута з Ялтою" з приводу польської маніфестації за знесення т. зв. Лінії Керзона дня 27 травня ц. р. в Ню Йорку, в Мангетен Сентер вповні виявляє українське національне становище до польських апетитів на українські землі. Кожний українець повинен погодитися з редакцією „Свободи" в тому, „що справа з Ялтинським договором набирає тепер актуальности" і тому „відчувається потреба відповідної заяви в цій справі з боку Української Національної Ради. Вона була б потрібна навіть і тоді, коли б не було Варшавського договору з 21 квітня 1920 року. Але тому, що він був, така заява ще більш конечна. Зараховуємо себе до тих, для яких сама Польща перекреслила цей договір ще в Ризі. Проте прихиляємось до табору, який настає, щоб неважність Варшавського договору була не тільки стверджена офіційно Президією Української Національної Ради, як це мало статись на її засіданні з 25 лютого 1951 року, але й обов'язково донесена різним міжнародним чинникам. Якраз тепер є добра нагода для цього, особливо на американському терені, коли буде рішатися доля Ялтинського договору в Конґресі. Коли той договір уневажнюватимуть, то хай хоч усі добре знають, що це ані трохи не означає визнання права Польщі до її східних кордонів з 1939 року".

Але можна погодитися з порівнянням конґресмена Альфреда Семінського лінії Керзона з 38-ою паралелею в Кореї з цим доповненням, що лінія Керзона перерізує українську національну територію, а не Польщу, до якої ця лінія приділила українські землі: Лемківщину, Надсяння з княжими городами Перемишлем і Ярославом, Холмщину, якої осередок Холм був столицею галицької держави короля Данила в XIII ст. і Підляшшя з Дорогичином, де саме згаданий наш король був коронований папським леґатом. І висловом українського „не зрікаємося цих земель" є видаваний у Торонті в Канаді письменником Юліяном Бескид-Тарновичем український національний часопис „Лемківщина-Закерзоння", що містить матеріяли які доводять чиї ці вище ,названі землі зрошені українською кров'ю невинних жертв закатованих польськими й московськими наїзниками України.

Коли ж я на вступі зазначив, що „кожний українець повинен погодитися" з статтею „Баламута з Ялтою", то це слово „повинен" я підкреслив тому, що в українській скитальській пресі був один відокремлений голос, який твердив, що не українцям, тільки полякам сталася кривда, і тому українців повинні полякам уступитися дещо з своєї території. Це написав чільний співробітник мюнхенської „Української Трибуни" Лев Шанковський у статті „Ґеополітична брила, чи ґеополітичний абсурд" („У. Т." з 29 травня 1947 р. ч. 38). Редакція цього часопису не хотіла помістити опрокинення цього цілком хибного погляду, хоч тогочасний головний редактор цього часопису — тепер професор української літератури на УВУ старався переперти надрукування моєї репліки, яка тепер знаходиться для дальшого її використання в секретаря того видавництва,, яке видало карту д-ра Тимоша Олесевича, на якої появу зареаґував Лев Шан-ський своєю статтею „ґеополітична брила, чи ґеополітичний абсурд?" Тепер коли на терені ЗДА п. Лев Шанковський виступає як член УГВР, а УГВР робить учасникам варшавського договору слушні докори за відступлення західно-українських земель Польщі, хоч це вимушений складною ситуацією уряду УНР був анульований польським урядом у Ризі, в листопаді 1920 р., УГВР повинна зайняти теж становище до погляду її члена, нікім невимушеного, а суперечного із становищем усього українського громадянства з власною національно-державною концепцією.

Никон Немирон

НАСЛІДКИ ПРОТИУКРАЇНСЬКОЇ ПРОПАҐАНДИ

В склад американської армії вливається наша молодь, а її знання европейських мов і мови англійської буде використане установою американських військових перекладачів.

Володимир Анастазієвський, що тепер вишколюється на військового перекладача, пише у свойому листі до родичів, між іншим таке, що він одержує матеріяли для перекладів російською, німецькою і польською мовами. Коли він запитав на курсах про переклади українською мовою, то американські військові були дуже здивовані, що українська мова взагалі існує, бо їх. інформовано, що українська мова це тільки діялект російської мови.

Московські шовіністи імперіялісти завжди мали більше можливостей, щоб інформувати американців на свій лад про Росію і брехнями доказувати, що українська мова є тільки діялект мови російської. Тому американці хоч тепер повинні дістати правдиві інформації про мову українців і мету їхньої боротьби з московським хижацьким обманом.

Український Конґресовий Комітет повинен занятися справою, щоби американці дістали правдиву інформацію про українську мову, яка повинна посісти належне місце серед мов европейських народів.

М. К. Бабій

НИНІШНІ НАЗВИ ЛЬВІВСЬКИХ ВУЛИЦЬ

Тижневик „Українець-Час", що виходить у Парижі, помістив у кількох числах цікавий репортаж про Львів, побудований на матеріялах, що їх редакція одержала з України. Знавці Львова, а зокрема його мешканці, довідалися з цього репортажу багато цікавого про теперішню господарку комуністичних володарів Львова та їх совєтсько-московські порядки на терені княжого Львова.

Цікаві відомості в згаданому репортажі особливо про теперішні назви львівських вулиць. Так Алея Фоша названа тепер Вокзальною; вул. Баторого — совєтського маршала Ватутіна; вул. Бема — Ярослава Мудрого; площа Бернардинська — площа Возз'єдинення; вул. Боїмів — Фрунзе; Вали — Радянський Бульвар; Домініканська — Ставропигійская; Святого Духа — Івана Підкови; Замарстинівська — Калініна; Зіморовича — Лермонтова; Зиблікевича — Чернишевського; Кадетська — Гвардейская; Казимирівська — Чапаєва; Кармелітська — Дарвіна; Корняктів — Ізюмская; Леґіонів — Первого Мая; Л. Сапіги — Сталина; Лонцького — К. Брюлова; Личаківська — Леніна; Марії Магдалини — Лізи Чайкиной; Мохнацького — Драгоманова; Орльонт — Молодої Гвардії; Пелчинська — Дзержинського; Рутовського — Театральна; св. Тереси — А. Невского; Сикстуська — Октября; 3-го Травня — 17 Вересня; Церковна — Кляри Цеткин; Чарнецького — Радянская; Шептицьких — Кирова; Янівська — Шевченка; Жовківська — Богдана Хмельницького.

Як з поданих прізвищ бачимо, всього чотири вулиці Львова назвали комуністи українськими історичними прізвищами, а всі інші прикрашено прізвищами московинів або чужинних комуністів, що ні з Україною, ні зі Львовом нічого спільного не мали і мати не можуть. В додатку всі назви львівських вулиць виписали теперішні володарі Львова в російській мові і вимові. Які ж подібні до себе всі загарбники чужих земель і чужих міст!

(У. В.)

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ. БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА

ПОВІДОМЛЕННЯ ЗУАДКомітету

ШУКАЄМО СПОНЗОРІВ

Повідомлення ЗУАДКомітету про приїзд нових скитальців, які не мають спонзорів, викликало широкий відгомін серед українського громадянства, доказом чого є факт, що прийшло багато зголошень від бажаючих занятися новими співгромадянами.

За цей вияв співчуття до долі новоприбуваючих і за кооперацію в переселенчій праці, Дирекція ЗУАДКомітету складає найщирішу подяку.

Щоб одначе переселення на майбутнє відбувалося організовано, повідомляємо усіх, хто бажатиме заопікуватися якоюсь родиною, що таке зголошення треба подати до ЗУАД-Комітету **на письмі** найпізніше на 48 годин **перед приїздом корабля.**

В кожному разі **ніхто не має права забірати людей прямо з корабля, чи поїзду.**

Такий випадок мав місце в суботу 16. ц. м. Двоє молодих людей в невідповідальний спосіб забрали нового іміґранта і унеможливили відвезення його на призначене місце. Це вже не є допомога в переселенні а навпаки, сваволя невідповідальних одиниць.

Тому прохаємо наших громадян, які мають щиру і добру волю допомогти нам в переселенчій праці, хай своє бажання в тому напрямі зголошують вчасно до нашого бюра:

United Ukrainian American Relief Committee, 45 DeLong Bldg., 13-th and Chestnut Sts., Philadelphia 7, Pa.

ПОВОРОТЦІ З БЕЛЬҐІЇ

Поворотці з Бельґії можуть виїхати з Німеччини до ЗДА, коли мають правдивих спонзорів в ЗДА, або бодай листа від спонзора (в англ. мові) із запевненням, що він їх прийме до себе.

Прохаємо усіх, хто хотів би помогти поворотцям з Бельґії, щоб негайно подали це до відома ЗУАДКомітету.

ПИСАНКА

Прохаємо усіх, кому вислано збіркові листи, прислати зібрані гроші разом з листами на подану вище адресу.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

Зі Спорту

СПРАВА ДОРОСТУ

Значення доросту в ділянці спорту є таке велике і помітне, що ніхто цього не оспорює і здається кожний належно його оцінює. Коли однак приглянутись точніше діяльности наших спортових, маю на думці футбольних, товариств, можна запримітити, що в цій ділянці ще не все є гаразд наладнане. Причин тут можна шукати напевно не в злій волі клюбів та їх проводів, але в їх складній праці, до якої прикладаються одиниці. Їхню увагу роздвоюють дві важні цілі:

1) репрезентації українського спорту серед чужинців і намагання в цій цілі придбати можливо найкращих змагунів до цеї репрезентаційної одинадцятки, та

2) організування команд юнаків, опіки над ними, що вимагає великого вкладу праці та гроша, однак не відразу дає задовільні висліди.

Проводи клюбів, свідомі завдання наших спортовців бути добрими амбасадорами українського імени на чужині, найбільше уваги присвячують старанням зорганізувати першу одинадцятку. Тут теж нерідко доходить до непорозумінь поміж товариствами, часом навіть коли і їх осідки не є в сусідстві. Справа в тому, що всі вони прагнуть притягнути у свої ряди найкращих наших футболістів, на яких саме в нас криза. Ми багаті в пересічних футболістів, однак всі клюби відчувають брак дійсних талантів. Кажуть, на нашому футбольному небозводі переелись зерки покрою змагунів колишньої Русі з Ужгороду, львівської України, підсовєтського футболу, чи навіть перемиського Сяну.

Де шукати причин цих недостач? Коли приняти воєнні роки за втрачені для нашого спортового розвитку, тоді все стане ясним. В ці роки, коли навіть і грали футбол, замували плянувати на майбутнє, тому що воєнні дії та скитання не давало нам надій на рожеве завтра. Вислід такий, що ніхто не подбав про підховання спортового доросту і тепер ми даремно старасмось збірати жнива з непосіяного.

Нині, не дивлячись на те, де і в яких умовинах прийдеться українцям за декілька років грати футбол, ми не повинні, вже у багато кращих умовинах, повторювати похибки попередніх років. Доріст наш тепер очевидно грає футбол. Команди юнаків мають гарні осяги. Ними часто вихваляються наші спортові громади, але що варті самі слова похвал в сторону організаторів та змагунів, коли всі ми знаємо, що не все так гарно виглядає на ділі. На змаганнях юнаків часто немає жадної опіки, а вже майже ніколи публіки симпатиків. Юнаки часто стають до змагань тільки в десятку, чимало разів не знають де і з ким їм змагатися, на грищі ведуть себе неспортово, а ми цьому всему байдуже прислухуємось. Кажемо, колись, коли ми хотіли грати футбол, будучи доростом, спочатку носили черевики футболістам, а потім подавали м'яча за воротами. Бувало й так, але не завжди та не всюди. Були в нас і часи, коли то більше уваги присвячувано виховному значенні спорту і їх саме можемо назвати часами розквіту спорту. Тоді знаходилися і такі, що зацікавились доростом, показували йому як грати футбол і грали з ними на одному грищі. Були такі, що не жаліли ні труду ні гроша на юнаків, але опікувались ними і картали їх по-батьківськи коли треба. Так було напевно з доростом С.Т. Україна і мабудь в других клюбах, що кермувались у спорті ідеєю.

Доростові треба приділити безперечно більше часу і труду, коли не хочемо піти слідами других по-назві національних спортових клюбів, краски яких заступають навіть на 90 відсотків чужинці. Тут слід згадати про випадки участи полодих надійних футболістів українців у чужонаціональних клюбах, де вони навіть можуть почванитись успіхами. Зі сумом треба пригадати, що в одному неукраїнському клюбі Ню Йорку, саме в команді юнаків на 11 змагунів є десять українців.

Факти ці наводжу не на те, щоб шукати зараз винних, чи то серед провідників наших товариств, чи теж саме в починах нашої молоді, що дбаючи про здорове тіло, може стратити здорову душу. Цьому треба якось зарадити. Воно важне для нас, спортовців та симпатиків тому, що на всіх нас тяжить обов'язок більше інтересуватися не тільки першою одинадцяткою сеніорів, але й тим, чи наш доріст робить якісь поступи, чи котиться вдолину, та чи видасться в будучності зі себе цих світочів українського футболу, здорових на тілі і на душі.

Рядки ці даю під розвагу всім, кому дорогий наш спорт, наша молодь, будучність нашого народу. Молоді — доростові, який горнеться до футболу треба провідників, які повели б їх правильною дорогою. Коли наші проводи клюбів перетяжені працею нехай відкликнуться наші недільні тепер спортові знавці, та допоможуть їм у цьому важному завданні. Нехай спортові громади зацікавляться більше нашими майбутніми репрезентантами у футболі, щоб наша молодь не тинялась по чужих клюбах. Ми не смієсмо її втратити. Тепер вона потребує нас — колись ми будемо гордитись нею, приглядаючись може й міжнародним змаганням збірної України.

В. С.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, Мич.

На УКК

Дня 1. квітня 1951 р. загостив до Дітройту о. д-р І. Гриньох, з якої то нагоди відбулось в салі Укр. Політ. Клюбу при Сікат віче. Шановний гість говорив про сучасну визвольну боротьбу українського народу та наші завдання.

Після доповіді відбулась дискусія, в якій шан. прелеґент давав відповіді і вияснення. В міжчасі забрав слово головний радний УНС п. В. Дідик і нав'язуючи до слів бесідника закликав до зложення щедрих жертв на УККА. Жертви зложили: по $5: о. Прокопович і Городечний; по $3: А. Влащук; по $2: І. Столяр, Шимків, В. Зубар, Т. Винничук, К. Бліщ, О. Захарків, Т. Стельмах, Б. Пюрко; по $1.50: п-ні А. Любінська і Г. Козяр; по $1: І. Крупка, П. Миколенко, П. Мякуш, В. Щербій, В. Дідик, П. Дубур, Соботюк, Чухрак, Лебедянчин, Плацай, В. Дробний, Василенко, В. Папіж, В. Колодій, М. Дідик, Ф. Гузіль, В. Соя, П. Іванишин, А. Луцький, С. Кравчишин, Юрків, Скасків, М. Шустакевич, П. Федик, Іванів, М. Струк, С. Ладанай, П. Порський, В. Коваль, Заплітний, о. Стеньбричук, К. Хомяк, Б. Хан, Березюк, С. Суровий, Верета, Щебивло, С. Левкут, М. Цяпа, М. Дольницький, п-ні Прокопович, А. Левкут, Л. Кавалець, І. Стефанюк, І. Щупаківський, Ф. Дубяга, О. Влой, С. Зальопаний, М Кунинський, П. Тимочко, Я. Яворівський, Ф. Токарчук ,Т. Любінський, І. Іванчук, П. Козловський, І. Бліщ, М. Ціко, П. Виц, П. Сотник. Разом 91 дол. Зложили дрібними або не подали своїх імен на суму $34, а зі вступів зібрано $32.

Рек. секр. Філії УКК

ЙОНКЕРС, Н. Й.

З різних імпрез

Свячене

Старанням парохіяльного комітету при українській греко-католицькій церкві відбулося свячене в неділю 6. травня. До чисельно зібраних парохіян (около 150 осіб) у гарно прибраній церковній галі промовив парох о. Клос. Програмою керував товстмастер сотр. о. Улицький.

Підчас вечері виступало багато промовців, як наші священики, п. Мандзій, д-р Кіналь, п. Сивик, п-ні Шашкевич і інші, які порушували справу будови школи і галі нашою українською греко-католицькою парохією.

Великий Баль Ветеранів

В суботу 12. травня відбувся великий баль спонзорований ветеранами при укр. гр. кат. церкві. Забава відбулася у великій словацькій залі. Приявних було понад 300 осіб. Явилися всі шари нашого громадянства, а також і інші національності, як словаки, італійці і др., що репрезентували інші відділи ветеранів. Аранжером був п. В. Чолій. Несподіванкою вечора був виступ танкового трія наших учениць п. Шевців, п. Барецької і п. Скробали, які в гарних народніх строях виконали кілька українських національних танків, що дуже мило прийняли всі приявні.

Гарний почин

В останніх місяцях зав'язався у нашому місті танковий гурток учениць гай-скул в особах пп: Параскевія Варецька, Ксеня Шевців і Варвара Скробала, всі американки українського походження, тут роджені. За власним старанням нав'язали контакт з Ню Йорком в справі вивчення українських національних танків, як коломийка, гопак, аркан і др., а шкільні власті захоплені їх виступами запросили їх на гостинні шкільні виступи до Йонкерс, Лайт Плсйн, Ню Йорк. Кромі цього це знане вже тріо виступає на різних американських і українських імпрезах.

Мило було також побачити їх на самодіяльних виступах в телевізії зі станції у Филаделфії і Ню Йорк, при чому у Филаделфії одержали першу нагороду, що ясно говорить про їх артистичну вартість як і гарне пропаґування народного истецтва серед широких верств американського горожанства.

Варто, щоби наші артистичні круги зайнялися тим гуртком.

Свято Матері

В неділю 20 травня по вечірні зібралося в церковній галі понад 100 осіб (були цього дня і інші імпрези) на Свято Матері, влаштоване заходами наших Сестер Василіянок у виконанні учениць і учеників вечірньої парохіяльної школи при укр. греко-католицькій церкві. Свято відкрив парох о. Клос.

На програму свята зложилися виступи дитячого мішаного хору, сольові і збірні деклямації, коломийка у виконанні танкового трія пп. Варецької, Шевців і Скробола та виставка на одну дію п. н. „Мати між дітьми".

Приявні зі сльозами радости оплескували поодинокі точки, дуже зразково підготовані СС. Василіянками під оглядом змісту, даючи будуючий матеріял так для маленьких акторів, як і публіки.

С. К.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ЗА ОБ'ЄДНАННЯ ПЛЯНІВ ЗАКОРДОННОЇ ДОПОМОГИ

Вашинґтон. — Комісія Справжньої Небезпеки, яка розробляє різні питання на випадок війни, зажадала від президента Трумана для свого бюджету $8,500,000 на скарбовий 1952 р., як це показує звіт голови Комісії, д-ра Джеймса Б. Конанта, президента Гарвардського університету. Програма, на виконання якої потрібні фонди, обіймає між ін.: 1. Посилення моральної підтримки для пригноблених народів Зах. Европи й одночасно поборювання комуністичної пропаґанди для завоювання світу. 2. подбати про військову силу в Европі для знеохочення Совєтів іти аґресією на чужі землі. 3. Дати нагоду вільним народам світу об'єднати свої сили для збереження демократичного ладу.

● На голову Американської Сіоністичної Організації переобрали Бенджамина Дж. Бравді на з'їзді в Атлантик Ситі. Там вирішили також вислати з Америки до Ізраїля 200 високовишколених знавців і техніків.

● 100 осіб було вбитих і 200 поранених, як комуно-китайські вояки відкрили вогонь на товпу, що в голодних заворушеннях намагалася дістатися до харчових магазинів на острові Вехов.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

MIAMI, Florida. — Місячні збори відділу 368 відбудуться в неділю, 24. червня, в год. 5. пополудні, в домі п. В. Подубинського. Проситься всіх членів відділу прийти на збори, бо є важні справи, поза доручення дивіденди від У. Н. Союзу, до полагодження. — За управу: В. Подубинський, предс.; М. Демчина, скарб.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Піврічні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, відбудуться в неділю, 24. червня, в год. 2. пополудні, в парафіяльній галі. Проситься всіх членів прийти на ті збори. Контрольори здадуть звіт за 6 місяців і будуть інші справи до полагодження. На зборах будуть роздавані дивіденди від У. Н. Союзу. — Ф. Саґатий, предс.; М. Колодруб, кас.; С. Колодруб, секр.

✝

Цею дорогою ділимося з Кревними, Друзями і Знайомими сумною вісткою, що наш Найдорожчий Муж і Батько

СТЕФАН ЗАБЛОЦЬКИЙ

помер 19. червня 1951 р. в 65-ому році життя.

Похорон відбудеться в суботу, 23. червня, в год. 9-тій рано з похоронного заведення: Senko Funeral Home, 215 Bedford Ave., corner North 5th St., Brooklyn, N. Y., до церкви св. Духа, а відтак на кладовище св. Івана.

Горем прибиті

ДРУЖИНА і ДІТИ.

ТАРЗАН, ч. 2615. Надія і нова халепа

„Ми мусимо бути десь близько біля їх села", сказав Тарзан, пізнаючи озеро. „Ми вже раз проходили повз ці розкидані дерева і могли б бути досить певні своєї безпеки".

Коли Тарзан мовчки пробивав собі дорогу крізь кущовиння позад свого друга, земля зненацька провалилась під ним.

Чиїсь холодні пальці безжалісно вп'ялися в його ноги і тягли його вниз у темну підземну діру.